

Ett år med lövplattmasken

Vad har hänt och vad väntar?

Stångby

Rätt växt till ditt projekt

Erfarenheter från 2025

Okulära kontroller av importerat växtmaterial

- ❑ Under våren 15%, under hösten ökades kontrollerna till ca 25%
- ❑ När stora mängder växter kom in så gick hela personalstyrkan ut för att hjälpas åt för att leta lövplattmask
- ❑ Vid fynd sattes hela partiet i karantän och kontrollerades på nytt nästkommande dag
 - Om ytterligare fynd gjordes fortsatte dagliga kontroller och partiet hölls isolerat
 - När inga nya fynd hade gjorts på två dagar bedömdes växtmaterialet vara "maskfritt"

Erfarenheter från 2025

- ❑ Hundsök – ej tillräckligt träffsäkert
- ❑ Frysbehandling av växtmaterial – funkar bra
- ❑ Värmebehandling av växtmaterial under växtperioden – funkar bra

Året 2025

- ❑ Vi har avbrutit eller minskat samarbetet med olika leverantörer där lövplattmask förekommit i större mängd
- ❑ Vi har hittat totalt ca 200 maskar under året
- ❑ Flest fynd har gjorts i
 - Perenner i kruka
 - Vintergröna/städsegröna växter i kruka
 - Vissa marktäckande buskar i kruka

Våra rutiner 2026

- ❑ Fortsätta de okulära kontrollerna, 25% enligt Länsstyrelsen nya krav
- ❑ Vid fynd samt i mån av kapacitet (trots inga fynd)
 1. Frysbehandling (vinter-vår): Icke-vegeterat växtmaterial
 2. Värmebehandling (vår-höst) i isolerad container ("bastu"): Vegeterat växtmaterial

Infrysning

Förvaras i kyl/frys i -3 till -4°C i 2-3 veckor.

- ❑ Hela rotklumpen måste hålla en temperatur på -2° till -3° i minst 1 dygn, eftersom detta är dödligt för plattmasken
- ❑ Vi mäter kontinuerligt temperaturen i rotklumpens kärna
- ❑ Växterna måste ha invintrat innan frysbehandlingen annars kan de ta skada
- ❑ Frysförvaring påverkar inte växternas vitalitet negativt när växterna är i vila
- ❑ Rekommenderas av Länsstyrelsen

Värmebehandling

Förvaras i isolerad container i 40°C i ett antal timmar ("bastu").

- ❑ Hela rotklumpen behöver uppnå 40° eftersom den temperaturen är dödlig för både plattmasken och kokongerna
- ❑ Vi mäter kontinuerligt temperaturen i rotklumpens kärna
- ❑ Utförs under växtens vegetationsperiod
- ❑ Behandlingen påverkar inte växternas vitalitet – endast enstaka skador har noterats (vintergrönt/städsegrönt)
- ❑ Positivt att hela plantan blir behandlad och inte bara rotklumpen
- ❑ Viktigt att växterna är väl genomvattnade annars riskerar de att torka ut under behandlingen

Okulära kontroller kommer att fortsätta

- Genomförs vid mottagande av växtmaterial
- 25% av ett parti
 - Enligt Länsstyrelsen nya krav

Stångby

Instruktioner för hur de okulära kontrollerna ska genomföras finns på Länsstyrelsens hemsida:
<https://www.lansstyrelsen.se/skane/djur/invasiva-frammande-arter/lovplattmask-obama-nungara.html>